

Интервју са ЛАЗАНСКИМ

М21 - ЗАСТАВИН ПРОИЗВОД КОЈИ ЗАСЛУЖУЈЕ ВЕЛИКИ РЕСПЕКТ !

Уједној башти поред зграде Политике, у сред београдске гужве, разговарамо са Мирославом Лазанским, познатим војно-политичким коментатором. Након краћег упознавања са нашим листом, почињемо причу.

Оружари: Г. Лазански, сигуран сам да не треба да Вам представљам ЗАСТАВУ ОРУЖЈЕ...

Лазански: Наравно да не. Додуше, нисам долазио последњих пар година, али пратим пажљиво сва дешавања у војној индустрији, нарочито нашој.

И шта нам можете рећи о нашој војној индустрији?

-На ништа посебно што се већ не зна. Политичка и економска ситуација је оставила дубок и негативан траг на нашу одбрамбену индустрију, али тврдим да је она мање или више сачувала квалитет и име у свету.

На основу чега то тврдите?

-На основу праћења и анализе стања војне индустрије, обиласка сајмова наоружања у свету и личних контаката са људима из тог миљеа. Име "Застава" подразумева релативно јефтин и квалитетан производ. На сајму наоружања и војне опреме у Бразилу, на пример, наш штанд је био изузетно посећен, а неки производи Заставе су изазвали, најблаже речено, велики респект.

На које производе конкретно мислите?

-Пре свих на пушку М21. Она је, без сумње, привукла највише интересовања.

Шта мислите, због чега?

-Калашњиков систем, модеран калибар 5,56 mm, савремен дизајн. Уз све то, дугогодишња традиција изrade аутоматског оружја, као додатни гарант квалитета.

Како онда објашњавате да поменута пушка, још увек није усвојена у наоружање наше војске?

-Евентуалне техничке разлоге, ако постоје, не могу да коментаришем, из разлога што са њима нисам доволно упознат. Међутим, морам да споменем покушаје неких представника државе који су отворено предлагали нека друга решења за нашу војску. Ти "предлози" су мени најинтересантнији.

Мислите на позадину тих предлога?

-Па, наравно. Радило се о класичном лобирању, мислим да је јасно из којих интереса. Људи који не знају пуно о наоружању, одмах су се јавили да коментаришу квалитет, цену и томе слично. Шта мислите зашто?

Зар није искључено да је позадина тих предлога жеља да се за нашу војску набави пушка која проверено испуњава све стандарде?

-Није искључено, али сумњам. Убеђен сам да ће М21, након превазилажења неких "дечјих болести", оправдати очекивања. Погледајмо само садашњи тренутак. Неке армије у свету су, колико ја знам, озбиљно заинтересоване, неке су већ наручиле Заставину пушку. Уосталом, ако нисте знали приватне фирме за обезбеђење које су активне у Ираку, користе М21. Значи, пушка се афирмише у пракси, што је изузетно важно. Међутим, шта ће те одговорити када евентуални купац каже: "Ок. Све је

то лепо, али зашто ваша војска није усвојила ту пушку ако је тако добра?"

Рећи ћемо да је у поступку испитивања и скоријег усвајања.

-Па, добро и то је неки одговор. Понављам, за будућност пушке М21, важно је да буде усвојена у наоружању наше војске. Она и без тога, је свој бренд, али би јој то знатно помогло.

Шта мислите, да ли и колико политички моменти могу да утичу на будућност те пушке као и осталог наше оружја.

-Може да утиче. Куповина авиона нпр. је чиста политичка одлука. Слично је и са пешадијским наоружањем. Свака већа куповина оружја је изражавање извесног политичког става. То практично значи, да Застава купце може да тражи у Африци, Азији и Јужној Америци, значи међу онима које желе квалитет, а који није амерички или руски.

Како наша држава треба да се понаша према својој војној индустрији.

-Да је подржава. Будимо реални, без подршке државних органа, тешко да може да дође до неке озбиљније продаје. Поред тога, ако мало боље погледате по свету, ово причам у контексту приче о М21, свака држава која држи до себе име свој модел

автоматске пушке. То је на неки начин ствар националног идентитета и државног престижа. По мом уверењу, ЗАСТАВА ОРУЖЈЕ има производе, има традицију. Одређене ствари треба уредити, то није спорно, али уз те услове, убеђен сам да Застава има будућност.

Кад смо већ код производа, очигледно је да сте се о њима похвално изразили. Имате ли можда и неке замерке.

-Имам. Пиштолј.

Пиштолј?

-Да. Застава тренутно нема пиштолј конкурентан у свету, а навешћу вам један пример, да не кажем парадокс. Хрватски пиштолј, ради га приватна фирма из, чини ми се Карловца, је у овом тренутку хит у Америци. Па сад видите, неко ко нема никакву традицију у производњи пиштолја, направио је нешто што Застава није могла уз све своје године постојања, стручњаке, погоне. Застави је хитно потребан модеран пиштолј, ако већ није касно.

→ (наставак на страни 8)

КЉУЧНА 2008.

И за нас је још једна година испуњена наслеђем деценијског назадовања. Ипак она нас је повела напред. Податак да у 2007. год. није било озбиљнијих активности синдиката, које би тражили ангажовање целе организације, говори сам за себе. Неспоразуми са руководством Фабрике, из једног периода, и неразумевање дела чланства, уз додатну забуну коју су уносили злонамерни појединци, вођени споља, био је још један испит провере чврстине наше организације.

Водећи своју прокламовану политику, користећи свој углед који је грађен дуги низ година, синдикална организација је успела да оствари циљеве, ефикасно, без потребе да се ангажује цела организација. На тај начин демонстриран је један нови облик деловања синдиката. Заслуге за овакве резултате имају сви они који су увек били уз организацију синдиката.

У Србији је настављено даље понирање синдиката. Уместо да заузме значајно место у друштву и тиме се избори за више правде у транзицијском времену, зарад задовољства појединача, изгубили смо сви. Изузетак чине синдикати јавних предузећа, који користе своју позицију и јачају. Тиме Правда није задовољена.

У 2008. години очекују нас велике промене. Прилагођавање глобалним трендовима мора да буде брзе, како Фабрике тако и синдиката. Послови пред којима се Фабрика налази гарантују мирнију 2008. годину али и потребу унутрашњих реформи. Процеси који су се догађали деценијама и који су у основи били пријатни, али штетни по Фабрику, морају да се окрену у другом смјеру. Организационе промене су неопходне.

П ословодство има реч. Година 2008., кључна је за Фабрику. Морамо да покажемо да смо способни да произведимо и то квалитетно и брзо. Они који очекују да све буде као некада у великој су заблуди. То није могуће, друштвене

Југослав Ристић

околности су се промениле. Друштвене околности још више условљавају функционисање синдиката.

Методи деловања морају да се прилагоде условима. Неће бити могуће водити организацију 2008. године као сто смо то чинили 2003. године, а још мање по моделима из претходних година. И у овом послу су најбитније идеје.

У години која је пред нама, потребан нам је социјални програм, због оних који желе да оду, повољнији од званичног државног програма. На тај начин омогућило би се побољшање структуре запослених. Истеком транзиције сигурно је да

отпремнице изван законски предвиђених неће бити могуће остварити. Постигнутих 300 евра по години радног стажа, данас је веома тешко постићи. 2008. година је време када се званично завршава приватизација у Србији. Како су у Србији остала неприватизована мање успешна предузећа, реално је очекивати да ће део радника из тих предузећа остати без посла, кроз стечај, и на тај начин погоршати социјалну слику Србије и повећати потражњу за послом. Мислим да је то последња тешка година. У свему томе ми имамо срећу, јер имамо посла. И то морамо искористити.

Пошто се држава определила да задржи већинско власништво у одбрамбеној индустрији, реално је очекивати да ће друштвене тензије након 2008. године опасти и тиме створити амбијент за квалитетније уређење Одбрамбене индустрије. Такође након тог периода едно је очекивати да под притиском глобалних кретања, ојача свест о потреби јачања сопствене Одбрамбене индус-трије, што ће свакако нама погодовати.

То неће бити по хладноратовском моделу али ће нам обезбедити повољнију позицију.

У овим околностима организација синдиката има улогу да помогне јачању фабрике, а да кроз тај процес првидно ослаби и добије ново место у друштву. 2008. година је наша шанса.

Издавач: Синдикална организација Застава Оружје. За Издавача: Југослав Ристић, Главни уредник: Катарина Јаковљевић, Сарадници: Драган Стаменовић, Сања Антонијевић, Јасна Милановић, Душица Радуловић, Милован Лучић, Алекса Грковић, Помоћник главног уредника за техничку припрему: Невен Петровић, сарадник: Верольуб Јецић, насловна страна и корице: Милош Поповић, фотографије: Радосав Миладиновић, Илустрација: Иван Радуловић стр 12., Зоран Ивановић стр. 16., 17. и 20., Адреса: Трг Тополиваца 4, Тел./факс: 034/323-059, e-mail: sindznp@verat.net WEB: www.oruzari.co.yu

Снежана Лакићевић - Стојачић

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР У МИНИСТАРСТВУ ЗА РАД И СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ

социјални партнери и представници Владе, заједнички доносе одлуке о репрезентативности синдиката и удружења послодавца.

Почев од оснивања до данас, пред Одбором је разматран велик број захтева за утврђивања репрезентативности (око 180 предмета). Имајући у виду да је Закон о раду увео могућност да у поступку утврђивања репрезентативности синдиката и удружења послодавца учествују и социјални партнери који су репрезентативни на територији Републике Србије, евентуалне измене Закона које би се односиле на поступак утврђивања репрезентативности, морају бити разматране у сарадњи са социјалним партнерима и на основу досадашњих искустава у примени Закона.

Преглед неких одредби Закона о раду којим су ушерђени услови за стицање репрезентативности:

Репрезентативним синдикатом за територију Републике Србије, сматра се синдикат који испуњава услове из члана 218 Закона о раду, у који је учаљено **најмање 10% запослених** од укупног броја запослених у грани, групи, подгрупи или делатности, односно на територији одређене територијалне јединице.

Репрезентативним синдикатом код послодавца сматра се синдикат у који је учаљено **најмање 15% запослених** од укупног броја запослених код послодавца. Суочени смо са ситуацијом у којима руководством предузећа са већинским државним капиталом због недостатка материјалних средстава, не могу да обезбеде, ни минимум заштитних средстава и услова за рад који закон налаже. уколико би се у тим случајевима обуставио рад, не би биле исплаћене зараде, како поступати у оваквим случајевима и видите ли ту неку обавезу државе.?

Ако послодавац актом о процени ризика утврди недостатке у области безбедности и здравља на раду за чије су отклањање потребна већа инвестициона улагања, а живот и здравље запосленог нису теже угрожени, дужан је да сачини посебан програм о поступном отклањању недостатака и утврди рокове за реализацију програма (члан 26. закона).

Чланом 33. Закона, утврђено је да запослени, између остalog, има право да одбије да ради само ако му прети непосредна опасност за живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на које одређен, све док се те мере не обезбеде.

Напомињемо да се права, обавезе и одговорности послодавца и запослених, надлежности и мере чијом се применом, односно спровођењем осигурава безбедност и здравље на раду остварују у складу са овим законом и прописима донетим на основу закона, осим ако посеним законом није друкчије одређено (члан 2. Закона). Према напред наведеним законским одредбама, послодавац има обавезу да обезбеди минимум мера за безбедан и здрав рад на радном месту, ради спречавања повреда на раду и професионалних оболења.

Видите ли перспективу сарадње странака социјал демократске оријентације, пре свега мислим на ДС, са синдикатима?

Наравно! То је веома важно питање и веома важна област деловања, пре свега, партија социјалдемократског опредељења, што ДС, свакако јесте. Лично мислим, да та сарадња мора да буде на много вишем нивоу него што је сада или до сада била, а у циљу решавања нагомиланих проблема са којима се радници, у овом периоду транзиције, свакодневно суочавају. Србија као социјално одговорна држава мора да нађе начине да усклади интересе капитала - послодавца и обезбеди заштиту радника на много вишем степену него што је данас. У том смислу заједничко деловање ДС и синдиката, сигурна сам, може дати добре резултате.

Оружари: Да ли подржавате иницијативу да се омогући збрињавање једног броја запослених кроз неки облик превременог пензионисања, као једнократну меру у циљу смањења социјалних тензија. сведоци смо да се оваква мера примењује у најразвијенијим земљама света (пример: Француска, збрињавање запослених у циртоену)?

Државни секретар Снежана Лакићевић-Стојачић: Иницијатива да се питање једног броја запослених реши увођењем превремених пензија није прихватљива са становишта система пензијског и инвалидског осигурања. Напомињемо да је институт превремене пензије раније постојао у систему пензијског и инвалидског осигурања и да је укинут 1. јануара 1997. године. Наиме, систем пензијског и инвалидског осигурања био је током претходних деценија схвatan и третиран као начин за решавање многобројних друштвених проблема, од незапослености, решавања проблема технолошких вишкова, до повреда ван радног места, а што није било у складу са дугорочним могућностима земље. Ово је као резултат довело до тога да се, почев од 1987. године, Фонд за пензијско и инвалидско осигурање запослених, налази у стању финансијске неликовидности, односно немогућности да сопственим средствима врши редовну и благовремену исплату пензија и других права. Према томе, имајући наведено у виду, увођење превремене пензије додатно би дестабилизовало систем пензијског и инвалидског осигурања и озбиљно довело у питање функционисање система.

Да ли се планира измене закона о раду у делу регистрације синдиката и доказивања репрезентативности? Упис синдиката у Регистар врши ово министарство, у складу са Законом о раду и Правилником о упису синдиката у Регистар. Тренутно је у Регистар уписано више од 20.000 синдиката. У циљу бржег и ефикаснијег поступка уписа синдиката у Регистар, али и у циљу ефикаснијег организовања радника, са синдикатима ће се разматрати предлози за измене Правилника о упису синдиката у регистар. Услови за стицање репрезентативности, надлежност и састав Одбора за утврђивање репрезентативности, утврђени су Законом о раду. Одбор чине представници репрезентативних синдиката и удружења послодавца основаних за територију Републике Србије, и представници Владе. Дакле, то је триpartитno тело у коме

Наслови и чланци у вези наше фабрике и активности Синдиката, септемвр-децембар

@danac.co.yu

понедељак, 5. новембар 2007.

Naredne godine izvoz Zastava Oružja oko 20 miliona dolara

Zastavino oružje i naredne godine na američkom tržištu

Kragujevac - Izvoz Zastava Oružja planiran za 2008. godinu trebalo bi da iznosi 20 miliona dolara, što će biti najbolji izvozni rezultat u novoj istoriji fabrike. Kragujevačka fabrika oružja do sada je, saznao Danas, ugovorila izvoz pesadijskog naoružanja (pušaka, automata, mitraljeza...) i vojne opreme u vrednosti od 15 miliona dolara. S izvesnošću se, međutim, očekuje da će tokom ovog i početkom narednog meseca biti sklopljeni poslovni aranžmani o izvozu vojnog oružja, te-

ški tri do četiri miliona dolara. Deo tog naoružanja, posebno onog namenjenog zemljama koje slove za krizu svetska žarišta, kupcima će biti isporučen posredstvom američkih i britanskih kompanija.

Kako su Zastava Oružje i Remington ugovorili nastavak saradnje, to će kragujevački oružari i sledeće godine kupiti u Americi prodavati lovačke karabine, malokalibarske puške i pištolje. Procenjuje se da će naredne godine, posred-

stvom Remingtona, Zastava američkom tržištu isporučiti karabine, malokalibare i pištolje u vrednosti od tri do četiri miliona dolara. Sabiranjem vrednosti već ugovorenih i onih izvoznih aranžmana o kojima su pregovori u toku, u Zastava Oružju očekuju da će naredne godine kupcima u inozemstvu isporučiti oružje vredno više od 20 miliona dolara. To je izvozni rezultat koji Zastava Oružje, nije zabeležala od kraja 80-ih godina prošlog veka. **Z.R.**

Puška M21 od januara u sistemu naoružanja Vojske Srbije

Kragujevac - U Tehničkoj opitnoj centru Ministarstva obrane uspešno su okončana završna ispitivanja streljačkih i drugih karakteristika i kvaliteta nove Zastavine vojne puške M21.

„Ispitivanja puške M 21 sa bojevom municijom završene su, svi rezultati su pozitivni, i sada je izrečeno da će Vojni savet tu našu pušku u satavu naoružanja Vojske Srbije uvrstiti već narednog

meseča“, izjavio je juče za Danas d direktora Rade Gromović.

Zastavina vojna automatska puška M 21 raden je, podsticano, po principu „kalasnikić“ i po NATO standardima, odnosno NATO kalibra 5,56. Već duže je u posebnoj pojedinosti inozemnih armi i bezbednosnih agencija koje deluju na kritizm sveznih zemalja, i od kojih je dobara visok ocena. **Z.R.**

Kod njih je ubedljivo najpopularnija „Zastavina“ automatska puška „M-21“, koju koriste skoro sve kompanije koje se bave obezbeđivanjem ljudi i objekata - kaže za Press Lazanski.

Puška M21 za VS

KRAJUJEVAC - Vršilač dužnosti direktora fabrike „Zastava-oružje“ Rade Gromović izjavio je da je testiranje nove kragujevačke puške „M21“, izrađene po NATO standardima, u završnoj fazi i da očekuje da će ona uskoro biti uključena u naoružanje Vojske Srbije.

„Puška „M21“ prošla je sve prove i ispitivanja sa bojevom municijom i zadovoljila je sve kriterijume. Očekujem da će početkom naredne godine biti usvojena za naoružanje VS - rekao je Gromović. (FONET)

Zastava oružje izvozi karabine od nerđajućeg čelika

Kragujevac - Uprkos spekulacijama o navodnom prekidu poslovnih odnosa, menadžmenti Zastava oružja i američkog Remingtona dogovorili su se ovih dana u Kragujevcu da nastave saradnju. Prema tom dogovoru iz Zastave će uskoro put SAD krenuti prvi kontingenat lovačkih karabina od nerđajućeg čelika. Ova vrsta lovačkih karabina novitet je kra-

gujevačke fabrike oružja koji su ovde zajednički osvojili i razvili Zastavini i stručnjaci Remingtona. Do kraja godine Zastava će američkom tržištu isporučiti oko 6.000 karabina od nerđajućeg čelika, u vrednosti od oko milion dolara.

Pored karabina, Zastava i Remington ugovorili su i izvoz na američko tržište Zastavine devizni priliv od oko šest miliona dolara. **Z.R.**

■ ■ ■ U Iraku je ubedljivo najpopularnija „Zastavina“ automatska puška „M-21“!

MIROSLAV LAZANSKI, VOJNI ANALITICAR

fakti

■ Na svaki posao izvoza oružja iz Srbije potreblja se saglasnost čak pet naših ministarstava: spoljnih poslova, odbrane, policije, ekonomije i finansija

■ Najvažnije preporuka daje Ministarstvo spoljnih poslova. Ono procenjuje da li takav posao može da šteti međunarodnom ugledu zemlje

■ U Srbiji ima oko 80 registrovanih kompanija za promet naoružanja. „Jugointport SDPR“ jedino je državno preduzeće registrovano i ovlašćeno za trgovinu oružja

UKRATKO

Pomozite namenskoj!

BEOGRAD - Ministar odbrane Dragan Šutanovac ocenio je da preduzeća namenske industrije Srbije koja su izvozno orijentisana imaju potencijal, ali da očajnički traže pomoć da „stanu na noge“.

- Te firme proizvode „politički proizvod“ i ne mogu tek tako da se pojave na tržištu i produži svakome ko bi želeo da kupi. S druge strane, ukazuje nam se šansa, jer kroz program „Partnerstvo za mir“ postajemo zemlja koja je dobrodošla kao trgovac odbrambenim proizvodima - rekao je Šutanovac. (TANJUG)

Zastava Oružje najavljuje potpisivanje poslovnog ugovora sa Ministarstvom odbrane

Domaća puška M21 ulazi u sistem naoružanja Vojske Srbije

Kragujevac - Direktor Zastave Oružja Zoran Aleksić izjavio je da će nova Zastavina automatska vojna puška M 21, NATO kalibra 5,56, uskoro postati deo naoružanja Vojske Srbije. U Tehničko - opitnom centru u Beogradu obavljaju se, prema njegovim rečima, poslednje ispitivanja tog oružja i u Zastavi očekuju da se Ministarstvom odbrane do kraja godine potpišu ugovor o isporuci prvog kontingenta od hiljadu pušaka domaćim oružanim snagama. Vrednost ovog poslovnog aranžmana iznosi oko 50 miliona dinara.

Zastavina puška M 21, rađena po „principu kalašnikov“ i po NATO standardima i već dugo je deo sistema naoružanja u nekoliko svetskih armija, a od britanskih

SARADNJA ZASTAVINIH I ŠVEDSKIH SINDIKALACA

Kragujevac - Brigitta Silen, generalni sekretar Centra Olaf Stokholma, posetila je Kragujevac i Zastavu fabriku oružja,

M21 - ЗАСТАВИН ПРОИЗВОД КОЈИ УЖИВА ВЕЛИКИ РЕСПЕКТ

→ (наставак са стране 4: Лазански)

Оружари: Шта мислите о идеји обједињавања војне индустрије, рачунајући и СДПР, у једно јавно предузеће.

Лазански: -Чуо сам за ту иницијативу. Потребно је да се сви актери те приче усагласе, тачно предвиде међусобни односи, без неког искакања, да држава подржи тај предлог и практично га спроведе. Пошто је то очигледно комплексна ствар, у коју нисам превише упућен, не могу да изнесем неки чврст став. Видећемо. Пошто сам практично највише у контакту са људима из СДПР-а морам да приметим да они добро раде свој посао. Да ли и остали могу да их прате на том нивоу, не знам.

Пишете за политику, уз спољнополитичкој редакцији. Да ли сте задовољни својим послом.

-У принципу јесам. Нема једнотња, има различитих ставова што је врло важно за један озбиљан лист.

Наши читаоци, па и цела јавност вас, пре свега знају као војног коментатора и извештача са разних ратишта. Има ли страх да одете на такве задатке?

-Не. Ако поступате по неким правилима и пратите одређене процедуре нема већег проблема. Наравно, доза ризика увек постоји, али ништа страшно.

-Где је доза ризика била највиша?

Вероватно у Чеченији. Испратио сам оба рата и 1996. и 1999. године. Главна опасност је претила од евентуалне отмице, због откупна наравно. То је тамо била раширене пракса.

Били сте, колико се сећам и у Авганистану, још и кад су руси тамо били активни.

-Да. И вами се тај мој пут исплатио, али је то друга прича.

Познато је да сте интервјуисали многе људе из безбедносних структура. Ко је од тих интервјуја сматрате

најзначајнијим?

-У својој каријери сам урадио интервјуе са много људи. Да поменем само: неколико совјетских и руских маршала, два команданта НАТО-а, бројне војне команданте. У Америци сам био чини ми се 25 пута. Сматрам ипак, да је интервјују са Вл. Владимиром Крјучијовим, бившим шефом КБГ-а, некако најзначајнији, пре свега због чињенице да га нико није лично интервјују са, осим мене.

Колико времена је требало да дођете до њега?

-2 године. Прилично дуго, али исплатило се.

За крај г. Лазански, да ли сте доживотни председник жирија за избор мисије?

-Ха, ха. Јесам. Било је покушаја да ме склоне, али народ не да Лакија.

Имате ли нешто да додате?

-Увек ћу подржавати Заставу и наше оружје и желим њој и њеним људима сву срећу.

Алекса Грковић

ИЗ РАДА ПОДРУЖНИЦЕ ЦРВЕНОГ КРСТА

У ПОСЕТИ НОВОМ ПАЗАРУ

Подружница Црвеног крста Застава оружје има своје чланове и у нашем погону у Новом Пазару. У сарадњи са Самосталним синдикатом наше фабрике посетили смо их 04.12.07. Циљ наше посете је била подела пакета за социјално најугроженије раднике а то је у ствари наставак октобарске акције одржане у Крагујевцу.

Традиционално Пазарско гостопримство није изостало. Поразговарали смо са радницима, активистима, даваоцима ...

Један од најактивнијих даваоца у нашем погону је Филимоновић Радоица. Он је до сада крв дао 26 пута и како сам каже да би било и више давања, али у погону нема организованих акција, обзиром на мали број запослених.

ДАВАЛАШТВО

Шта мотивише даваоце да дају крв? Ово питање смо поставили на шестој редовној акцији која је одржана 06.12.07. у кругу наше фабрике, на којој је прикупљено 57.јединица крви.

Видосављевић Драган РЈ 1301 /106709 који је крв дао први пут каже "Почео сам да дајем крв да би помогао другима, да би се дружио са другим даваоцима, а и због свог личног здравља, јер су даваоци углавном здрави људи"

Томић Зоран РЈ 4309/44031 је на поменутој акцији крв дао по педесети пут Користимо ову прилику да Зорану честитамо јубилеј а он каже:

"Кад неком теби јако близком затреба крв онда схватиш колико је то важно и постанеш редован давалац, јер твојих пет минута некоме знаће живот"

Активности социјалне комисије

Од 01.07.07. па до данас помогли смо за куповину лекова и трошкове лечења 37-оро, за куповину наочара 134-оро наших чланова. У октобру "месецу солидарности" пакет намирница и хигијенских средстава, добио је 61 радник, односно 124 члана њихових породица .

Предстоји обиласак болесних, пријем беба и пензионера поводом Нove године и наравно помоћ сваком нашем раднику ако се за то укаже потреба .

Свим нашим радницима ,сарадницима, пријатељима честитамо Нову годину и божићне празнике и желимо пуно среће, здравља, успеха.....

Радоица Филимоновић

Зоран Томић

Радоица Филимоновић

РАПОРТ

18.09.2007. Београд

Представници

Синдикалне организације и пословодства предузећа Застава оружје разговарали су у Министарству економије и регионалног развоја са

Миланом Јосиповићем, државним секретаром, и Мишелом Николић, саветницом министра о будућим активностима којима би се отклонили постојећи проблеми и унапредила даља сарадња.

25.09.2007. Ужице

У предузећу "Први партизан" одржан је састанак директора и председника синдиката шест предузећа Одбрамбене индустрије Србије са већинским државним капиталом. Састанку је присуствовала и Зорица Којчин, представница Министарства економије и регионалног развоја. Са састанка је упућено заједничко писмо Министарству одбране, као и Министарству економије и регионалног развоја, у коме је представљен предлог платформе за будуће уређење Одбрамбене индустрије Србије.

03.10.2007. Крагујевац

Додела сертификата за више од 120 чланова Синдиката који су са успехом завршили обуку за рад на рачунару, коју је организовала Синдикална организација Застава оружје, уз подршку Синдиката Метал 36 из Гетеборга. Леннарт Алвера, председник Синдиката металаца Гетеборга, изразио је задовољство због велике заинтересованости полазника који су похађали обуку, и најавио даљу сарадњу.

04.10.2007. Београд

Амбасадор Краљевине Шведске Кристер Брингеус примио је председника Синдикалне организације Застава оружје, заменика председника Драгана Илића и делегацију синдиката из Гетеборга. Том приликом амбасадор Брингеус истакао је значај

даљег развијања сарадње међу синдикатима, размену искуства у начину на који се може деловати у циљу унапређивања положаја запослених, и пожелео пуно успеха у даљем синдикалном деловању.

12.10. - 14.10.2007. Крагујевац

На такмичењу металских радника Србије, Милош Вукајловић, радник Застава оружја, у служби Одржавања, освојио је 3. место у занимању брусад равно.

Влада Републике Србије, Београд

МИНИСТАР ОДБРАНЕ ДРАГАН ШУТАНОВАЦ ОЦЕНИО ЈЕ ДА ПРЕДУЗЕЋА НАМЕНСКЕ ИНДУСТРИЈЕ СРБИЈЕ КОЈА СУ ИЗВОЗНО ОРИЕНТИСАНА ИМАЈУ ПОТЕНЦИЈАЛ АЛИ ДА ОЧАЈНИЧКИ ТРАЖЕ ПОМОЋ ДА "СТАНУ НА НОГЕ". ТЕ ФИРМЕ ПРОИЗВОДЕ "ПОЛИТИЧКИ ПРОИЗВОД" И НЕ МОГУ ТЕК ТАКО ДА СЕ ПОЈАВЕ НА ТРЖИШТУ И ПРОДАЈУ СВАКОМЕ КО БИ ЖЕЛЕО ДА КУПИ. С ДРУГЕ СТРАНЕ, УКАЗУЈЕ НАМ СЕ ШАНСА, ЈЕР КРОЗ ПРОГРАМ "ПАРТНЕРСТВО ЗА МИР" ПОСТАЈЕМО ЗЕМЉА КОЈА ЈЕ ДОБРОДОШЛА КАО ТРГОВАЦ ОДБРАМБЕНИМ ПРОИЗВОДИМА.

"СМАТРАМ ДА ТРЕБА ДА СЕ УРАДИ ЛИЦЕНЦИРАЊЕ КОМПАНИЈА КОЈЕ МОГУ ДА СЕ БАВЕ ИЗВОЗОМ НАОРУЖАЊА, КАКО ТУ НЕ БИ ИМАЛИ ПРОБЛЕМА СА РЕЈТИНГОМ ИЗВОЗНИКА", ПРЕНОСЕ НОВИНСКЕ АГЕНЦИЈЕ.

ЧЛАНСТВУ

17.10.2007. Београд

Одржана седница Управног одбора предузећа Застава оружје на којој је расписан конкурс за избор директора предузећа.

17.10.2007. Чачак

На састанку Регионалног одбора металалаца Србије разматрана је актуелна ситуација у предузећима металског комплекса, и представљени планови за унапређивање њиховог положаја.

18.10.2007. Ужице

На састанку представника шест синдикалних организација Одбрамбене индустрије Србије усаглашена су правила о раду и договорени ставови о заједничком функционисању у наредном периоду.

29.10.2007. Крагујевац

Делегација синдиката из Гетеборга, у сарадњи са Синдикалном организацијом Застава оружје наставила са едукацијом синдикалних активиста, пре свега младих, као потенцијал за будуће кадрове.

"На основу нашег искуства из Шведске, сматрам да мора да се створи дијалог Синдиката са неком политичком партијом. Ми имамо контакте са Социјалдемократском партијом, и са овом сарадњом Шведска је постигла велики успех. Мислим да је добро развити такву сарадњу и овде", изјавио је за Оружаре Арне Хакселгрен, дугогодишњи директор образовне организације АБФ из Гетеборга, и координатор

пројекта који се у сарадњи са градом Гетеборгом одвијају у Крагујевцу.

30.10. Крагујевац

Генерални секретар Улоф Палме Центра из Стокхолма, Бригит Силен, посетила је предузеће Застава оружје и том приликом разговарала са руководством Синдикалне организације Застава оружје и њиховим партнерима из Гетеборга о току заједничког пројекта, као и о визији наставка ове сарадње. Бригита Силен се посебно интересовала за могућност сарадње синдиката и политичких странака социјалдемократске оријентације.

22.11.2007. Београд

Управни одбор предузећа Застава оружје није подржао програм ниједног од три кандидата за директора, већ је за вршиоца дужности директора предузећа, на период од шест месеци, именовао Радета Громовића, досадашњег руководиоца пословне јединице Маркетинг.

ЗДРАВСТВЕНИ БИЛТЕН:

Из стоматолошке ординације !!!

Др Градимир Којић и Др Марија Симић

Поново смо у установи коју карактерише веома стручан кадар уз запажање да поред љубазности према нама имају сличан приступ и према пациентима. Реч дајемо Градимиру Којићу специјалисти дечије стоматологије:

- Стоматологија је грана медицине која лечи болести уста, зuba и делова главе. Ако посматрамо стоматологију некад и сад, не препознајемо неке велике разлике. Да се вратимо у 70-те године прошлог века када је у старој Југославији српска стоматологија била на првом месту и држала примат у Европи. Све то су осликавали стоматолози са дипломом београдског универзитета и запошљавали су се у Швајцарској, Немачкој, Италији... Држали су стоматологију на највишем нивоу и били веома цењени, тако рећи главни у послу. Где смо сада, не бих ни да говорим. Сада на западу наш стоматолог и не постоји, а то је последица стања 90-тих година.

Да се вратимо садашњости и постојећем стању наших

ШТА ЈЕ СТОМАТОЛОГИЈА И КОЛИКО ЈЕ ОНА ЗНАЧАЈНА У ЖИВОТУ ЈЕДНОГ ЧОВЕКА? ОДГОВОРЕ СМО ДОБИЛИ У ЗУБАРСКОЈ ОРДИНАЦИЈИ ЗАСТАВИНЕ АМБУЛАНТЕ.
НАШИ ЧИТАОЦИ ЂЕ КАО И УВЕК ДОБИТИ ИНФОРМАЦИЈУ ВИШЕ....

ординација.

Опремљене су у оном нивоу у каквој су биле 70-тих. Опрема је застаре-

ла и може се у односу на Европу упоредити вожњом лускузног аутомобила и фиће. С обзиром на овако лошу ситуацију доктор Којић и докторка Марија Симић готово у глас истичу да су им због тога мотиви још већи. Етика и пациент су им на првом месту, што се и потврдило уласком глувонемог пацијента кога су већ упутили на хирушки захват, а пациент се у страху од операције поново вратио овде. Заједно са зубарским техничарем су успели да му објасне проблем и предузели мере да збрину пацијента тамо где треба.

У задње две године овде се лечи комплетно грађанство а не само "Заставини" радници с тим што се и овде спроводи модел изабраног лекара.

Пружамо услуге из опште стоматологије као што су: лечење, вађење и поправке зuba и на крају протетика која није врхунска или је на нивоу града. Неке интервенције не зависе од стоматолога већ од опреме.

На питање зашто је вађење зuba скупо ако зnamо да је анерестетик око 50-так динара а утрошак рада кратак, добијамо одговор да је уложено знање и умеће а доктор Марија Симић додаје да је прављење једне фризура скупље и траје 2-3 дана и у овом случају да је знање и здравље приоритет. Додају да им лични доходак још увек не зависи од броја пацијената.

Ова установа је на нивоу прошлог века јер доходовни односи нису још решени. Све то ипак није препрека да пациенти не буду задовољни и доста њих од приватника долазе код нас. Комплетна поправка једног зuba овде кошта од 600 - 700 динара. Проблем је што индикацију не одређује лекар већ новчаник. Квар зuba се може посматрати у теорији а не индивидуално и не може се тачно одредити зашто се зуби кваре или свакако хигијену треба ставити на прво место, даље начин исхране и правилно прање и одржавање. Пацијент увек може ово сазнати у зубарској ординацији. Било би обавезно да једном месечно посети зubar.

Када се пропусте све могућности лечења због недоласка пацијента долази до вађења зuba а затим и протетike која подразумева надокнаду зuba. У здравственом смислу, такав човек је на неки начин хендикепиран јер је храна неправилно сажвакана па долази до лошег варења и трпи читав организам, да не причамо о другим проблемима који се јављају па и о естетици.

Што се тиче светских научних достигнућа на семинарима др. Којић са жаљењем истиче да су такви семинари обично дислоцирани и да је скоро немогуће посещивати их услед недостатка новца. На питање да ли њихов синдикат може помоћи, одговор је да је он још у повоју.

Научна достигнућа и семинари су привилегија врхунских установа којих имају мало а све остало је ниво 18-тог века. Зашто је то тако, морате питати председника владе и министра здравља. Пошто је немогуће по европским стандардима, остаје нам рад под овим условима све док се неко надлежан са врха државе не сети да је стоматологија битан фактор здравља једног човека и да стоматолози добију ниво са почетка ове приче.

Душанка Радуловић

хумористичка страна:

КАДА БИ СЕ САМО ПОСЛОДАВЦИ ПИТАЛИ ... ?

Прво би променили ПРАВИЛНИК О РАДНИМ ОДНОСИМА ЗБОГ ПОВЕЂАНОГ ОДСУСТВОВАЊА СА ПОСЛА и вероватно издали следећи документ:

НАРЕДБА

1. ОДСУСТВО ЗБОГ БОЛЕСТИ

Више се неће прихватити никакве потврде од лекара јер сматрамо да ако сте у стању да одете код лекара, онда сте у стању да дођете на посао.

2. ОДСУСТВО ЗА ВРЕМЕ ПРАЗНИКА

Неће се радити за празнике који падају у дане викенда. За празнике који падају у радне дане сваки запослени ће добити решење о коришћењу истих наредног викенда.

3. ОДСУСТВО ЗБОГ СМРТНОГ СЛУЧАЈА

Неће се више одобравати јер им више не можете помоћи, а увек се може наћи неко други ко има времена да се побрине око организације сахране. Уколико је погреб касније поподне и Ваша присуност због погребне церемоније неопходна, можете изаћи један час раније под условом да сте своје обавезе за тај дан завршили. Ово одсуство може се користити једном у пет година.

4. ОДСУСТВО ЗБОГ ПОВРЕДА НА РАДУ

Политика фирме и предузете мере заштите искључују могућност несрећа. Не дозвољава се губљење времена због Ваше несpretности. Прва помоћ се може указати за време паузе. Изузетно ће се дозволити употреба апаратца за одржавање у животу и заустављање крварења у радно време, ако то посао дозвољава.

5. ОДСУСТВО ЗБОГ ОПЕРАЦИЈЕ

Ово се више неће прихватати као оправдан разлог за одсуствовање. Док сте запослени у нашој фирмамо да ће нам сви органи бити потребни. Осим тога, ми смо вас запослили у виђеном стању и било какво одстрањивање вам смањује вредност.

6. ОДСУСТВО ЗБОГ ПОРОЂАЈА

Трудничка одсуства се више неће одобравати. Уколико порођај крене за време рада, наставићете нормално да радите све док контракције доволно не учестају, јер се исти може обавити и у нашој сали за састанке или најближој амбуланти. Тога дана нисте обавезни да се враћате на посао. Сутрадан сте већ у обавези да нормално радите, пошто сте се отарасили стреса, а сасвим је доволно да са бебом будете 15 сати дневно.

7. ОДСУСТВО ЗБОГ КОРИШЋЕЊА ТОАЛЕТА

Примећено је прекомерно губљење времена у тоалетима. Зато се уводи коришћење по азбучном реду. На пример, они са презименима са "А" ићи ће се од 8:00 до 8:15, они са презименима на "Б" од 8:15 до 8:30 итд. Уколико из било ког разлога пропустите свој термин, мораћете да сачекате на следећи, наредног дана. Изузетно, ако је хитно, можете заменити свој термин са колегом уз одобрење директора. Осим тога, новом одлуком време коришћења ограничено је на 3 минута. По истеку тог времена огласиће се аларм, аутоматски ће нестати тоалетног папира, а врата кабине ће се отворити.

8. ОДСУСТВО ЗА ВРЕМЕ ПАУЗЕ ЗА ДОРУЧАК ИЛИ РУЧАК

Мршавим запосленима припада 1 сат паузе да би јели више и да би изгледали здрави. Запосленима нормалне тежине припада 30 минута, а гојазнима 5 минута што је сасвим доволно време да прогутају таблету за мршављење и дијететски напитак.

9. ОДСУСТВО У СЛУЧАЈУ ВАШЕ СМРТИ

Ово ће се и даље прихватати као оправдан разлог за одсуствовање са поса, али се мора најавити најмање две недеље унапред како би се колега, који ће наставити Ваш посао, обучио за рад.

На срећу сиварносћ је другачија... Синдикална борба је нејресанана да не би било овако. Само се надамо да овај шекш ће послужити Руководству као основа за разраду... Ха ха..

Приредио: Драган Стаменовић - Фрца